

Лікування котів, хворих на отодектоз, у першу чергу передбачає знешкодження збудника хвороби. Метою нашої роботи було вивчення ефективності івермікол гелю за отодектозу котів порівняно до класичного інсектоакарицидного препарату – амітразину.

Дослідження проводилися у державній лікарні ветеринарної медицини смт. Голованівськ, Кіровоградської області. Було сформовано дві групи тварин – котів, хворих на отодектоз, по 5 голів у кожній. Котам контрольної групи, як етіотропний засіб використовували амітразин, а дослідної – івермікол-гель, відповідно до настанов на препарати. Обидва препарати використовували двічі з інтервалом 5 днів.

Спочатку котам, хворим на отодектоз проводили механічну очистку слухових проходів. Потім, проти патогенної мікрофлори проводили обробку хлоргексидином. В подальшому використовували лікування відповідно до схеми кожної групи.

Критерієм оцінки ефективності досліджуваних препаратів були: клінічний стан тварин та результати мікроскопії вмісту слухового проходу на 7-й, 14-й та 30-й день від початку лікування.

В результаті проведених досліджень було встановлено. При первинному огляді котів, хворих на отодектоз у зішкребах із внутрішньо вуха та кірочках із слухового проходу виявляли саркоптоїдних кліщів *Otodectes cynotis*. Інтенсивність інвазії у тварин в середньому складала $25,4 \pm 4,6$ екземплярів у зіскребі. На 7-й день від початку лікування при клінічному огляді у 2-х тварин контрольної групи виявляли ознаки, характерні для отодектозу: гіперемію, свербіж, серозно-гнійну ексудацію, наявність специфічних кірочок. При мікроскопічному дослідженні вмісту із слухового проходу у контрольних котів, у однієї тварини з клінічним проявом хвороби виявили при мікроскопії кірочок збудника хвороби. У цей період у одної дослідної тварини спостерігали ознаки отодектозу – гіперемію, свербіж і біль, проте при мікроскопії збудника не виявляли. На 14-й день відмічали аналогічні результати. На 30-й день досліджень спостерігали одужання усіх тварин дослідної групи, тоді як у контрольній групі у двох тварин спостерігалися клінічні ознаки хвороби, а у трьох – виявили збудника. Таким чином, результати наших досліджень свідчать про вищу терапевтичну активність івермікол-гелю порівняно з амітразин краплями за отодектозу котів.

Висновок. Івермікол-гель виявляє вищу акарицидну дію порівняно до амітразин крапель за отодектозу котів, протягом 30 днів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Pawełczyk O., Pająk C., Solarz K. The risk of exposure to parasitic mites and insects occurring on pets in Southern Poland. *Ann Parasitol.* 2016. 62(4). P. 337-344. Doi:<https://doi.org/10.17420/ap6204.70>.
2. Dryden M.W., Payne P.A. Preventing parasites in cats. *Vet Ther.* 2005. Fall 6(3). P. 260–267.

УДК 619:616.99:636.7

ЗУБЕНКО Д.А., магістрантка

Науковий кепівник – ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЕПАРАТІВ «ПІРО-СТОП» ТА «АЗИДИН-ВЕТ» ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК

В публікації наведені окремі результати досліджень ефективності застосування за бабезіозу в собак препаратів – «Піро-стоп» та «Азидин-вет». Дослідження проводилися в період 2018-2020 рр на базі клініки ветеринарної медицини «Чотирилапий друг» у місті Пирятин. Встановлено що комплексний метод лікування собак і використанням препарату «Піро-стоп», ефективніший та майже вдвічі швидше нормалізує загальний стан хворих тварин, ніж «Азидин-вет».

Ключові слова: «Піро-стоп» «Азидин-вет», бабезіоз собак

Бабезіоз собак – це паразитарне захворювання, що викликається внутрішньоклітинними паразитами *Babesia canis*, *Babesia gibsoni* і *Babesia conradae*. Паразитують бабезії переважно в еритроцитах, можуть зустрічатись у плазмі крові та цитоплазмі клітин ретикуло-ендотеліальної системи. Переносниками бабезіозу собак є іксодові кліщі (сімейство Ixodidae, рід Dermacentor і Rhipicephalus). Хвора тварина є потенційно небезпечною оскільки може сприяти зараженню інших собак. Значна кількість домашніх улюбленці у населення сприяє тому що дана інвазія має надзвичайно широке розповсюдження на усіх континентах земної кулі, в самих різних природно-кліматичних зонах [1].

На даний час розроблено велику кількість специфічних препаратів для лікування бабезіозу [2-4]. Проте залишаються відкритими питання ефективності даних ліків за лікування хворих тварин, вплив самих препаратів на організм хворих собак та швидкості процесу одужання після ерадикації бабезій з організму хворих.

У дослідженні було порівняно ефективність застосування найбільш доступних препаратів за бабезіозу собак – «Піро-стоп» та «Азидин-вет». Об'єктом дослідження були хворі на бабезіоз собаки різних порід віком від 1 до 5 років, які надходили до клініки ветеринарної медицини в «Чотирилапий друг» в місті Пирятин впродовж 2018-2020 рр. Так було досліджено на 239 собаках. Власники тварин зверталися за ветеринарною допомогою вже на першу другу добу появи клінічних ознак бабезіозу. З них сформовано дві дослідні групи по 115 тварин, в якості контролю були клінічно здорові тварини. Хворим тваринам проводили наступні заходи: вимірювали температуру тіла, оцінювали загальний стан, проводили дослідження крові, а діагноз встановлювали шляхом виявленням збудника в мазках крові забарвлених за методом Романовського.

Протягом 2018-2020 рр. до клініки «Чотирилапий друг» зверталися господарі 239 собак. з яких захворіли на бабезіоз, навесні 141, восени 98 тварин, встановлено, що найвищий рівень захворюваності собак на бабезіоз спостерігаються у травні, а найнижчий – у серпні. Нова хвиля захворюваності з'являється у вересні-жовтні, отже сезон захворювання співпадає з періодами активної фази кліщів-переносників. У хворих тварин захворювання перебігало у гострій формі, у них встановлено наступні клінічні ознаки: анемічність та істеричність слизових оболонок, підвищення температури тіла до 39-41⁰ С, частота дихання 25-35 за хв., а на другу-третю добу захворювання сеча хворих собак набувала червоного кольору. Результатами досліджень мазків крові були виявлені еритроцити уражені бабезіями, що і слугувало основою постановки діагнозу.

Для лікування першої групи собак застосовували Піро-стоп, двічі з інтервалом 24 години у дозі 2,5 мг/кг. Після першого введення препарату загальний стан тварини поліпшився, температура знизилася, сеча набула нормального кольору, у більшості тварин спостерігалось покращення загального стану – температура, пульс, дихання нормалізуються.

Тваринам другої групи застосовували Азидин-вет 0,24 г – у вигляді 3,5% розчину, двічі з інтервалом 24 години у дозі 0,1 мл на 2 кг маси тіла. Після першої ін'єкції, стан хворих тварин покращувався. Повне видужання наставало на 8-10 добу, а впродовж десяти днів лікування собак спостерігалось поліпшення їх загального стану – нормалізувалися апетит, частота пульсу та дихання, зникала істеричність слизових оболонок, бабезії у мазках крові зникали на п'яту добу лікування.

Загальний стан тварин, першої групи які вводили Піро-стоп нормалізувався в 1,8 рази швидше ніж у тварин другої групи які отримали Азидин-вет, що доводить, що комплексний метод лікування собак і використанням препарату «Піро-стоп» в дозі 2,5мг/кг в/м, за дворазового внутрішнього введення, ефективний за лікуванням гострого перебігу хвороби і сприяє швидкому відновленню тварин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Brosey BP: Babesia gibsoni: A clinical perspective from Southeast Asia. Proc 21st ACVIM:720–721. 2003.
2. Kjemtrup AM, Kocan AA, Whitworth L, et al: There are at least three genetically distinct small piroplasms from dogs. Int J Parasitol. 2000. 30. P. 1501–1505.

3. Stegeman J.R., Birkenheuer A.J., Kruger J.M. Transfusion-associated Babesia gibsoni infection. JAVMA. 2003. 222 (7). P. 959–967.

4. Zahler M., Rinder H., Schein E., Gothe R. Detection of a new pathogenic Babesia microti-like species in dogs. Vet Parasitol. 2000. 89. P. 241–248.

УДК 619:616.995.132

КАЛЮЖНА А.В., магістрантка

Науковий кепівник – **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ПОШИРЕННЯ ТА ДІАГНОСТИКА ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК НА БАЗІ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «ЧОТИРИЛАПІЙ ДРУГ», м. ПИРЯТИН

У даних тезах представлено результати клінічних та лабораторних досліджень у собак за підозри на дирофіляріоз, що проводились 2018–2020 рр., на базі ветеринарної клініки «Чотирилапий друг» м. Пирятині. В результаті досліджень було встановлено, що близько 70% тварин, що зверталися з приводу підозри на дане захворювання були хворими та потребували протипаразитарного лікування. Апробовано в умовах ветеринарної практики діагностичну ефективність SNAP Heartworm-RT-Test та доцільність використання звичайних лабораторних методів.

Ключові слова: собака, *D. Immitis*, *D. repens*, SNAP Heartworm-RT-Test.

Дирофіляріоз – інвазивне захворювання, що викликається круглими гельмінтами роду *Dirofilaria*. У собак паразитують два види – *Dirofilaria immitis* і *Dirofilaria repens*, які розрізняються тим, що в статевозрілій формі (власне гельмінти) перші локалізуються в порожнинах серця і крупних судинах (легенева артерія, аорта), а другі – в підшкірній клітковині. Личинкова стадія – мікрофілярії, мігрують в кровоносній системі та концентруються в периферичних капілярах, що сприяє поширенню збудників з допомогою комарів, оскільки останні є проміжними господарями у паразитів.

Собаки можуть бути інфіковані іншими видами філярій крім *Dirofilaria immitis*. У собачих паразитують наступні види філярій: *Dirofilaria immitis*, *Dirofilaria repens*, *Dipetalonema grassii*, *Dipetalonema reconditum*, *Dipetalonema dracunculoides*.

D. repens поширена повсюдно, виключаючи північно-американський континент, де її не виявляють. У Франції *D. repens* зустрічається частіше, ніж *D. immitis*. Їх також виявляють у заболоченій місцевості, наприклад, на півночі Італії. *D. reconditum*, також як і *D. grassii*, поширена повсюдно, на відміну від *D. dracunculoides*, що виявляється тільки в Африці [1, 4].

За період 2018–2020 рр., на базі ветеринарної клініки «Чотирилапий друг», що знаходиться в м. Пирятині було обстежено понад 80 собак на дирофіляріоз, виявлено понад 50 (більше 70%) собак, заражених дирофіляріозом. З метою лабораторної діагностики дирофіляріозу використовували SNAP Heartworm-RT-Test, принцип якого базується на технології ІФА, зокрема виявлення антигенів дирофілярій, а також рутинні методи лабораторної діагностики: метод фільтрації в нативній сироватці, «товста крапля», мазок крові для диференціації виявлених мікрофілярій (*D. immitis*, *D. repens*, *D. reconditum* і інших філяріатозів)

За результатами лабораторних досліджень з 80 собак виявлено 50 собак з мікрофіляремією, з них у 25 собак антигеновим тестом виявлено наявність дорослих гельмінтів *D. immitis*, у 25 собак виявлено одночасне паразитування *D. immitis* і *D. repens*. В зв'язку з тим, що більшість досліджених собак були в віці від 1 року до 3 років, клінічні ознаки дирофіляріозу практично не виявляються. Тільки у двох собак виявлені ознаки правобічної серцевої недостатності.

Обов'язково хворим тваринам проводилась мікрофілярицидна терапія – знищення личинок у кровоносному руслі з лікувальною метою та для недопущення зараження інших собак. Терапія проводилась препаратами, що в своєму складі мали діючу речовину – івермектину [2-4]. Ефективність препарату за підшкірного введення в дозі 0,2-0,3 мг/кг маси тварини досягала 100%,